

Προτεινόμενα θέματα στο μάθημα

Αρχές Οικονομικής Θεωρίας

ΟΜΑΔΑ Α

Στις προτάσεις από Α.1. μέχρι και Α10 να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της καθεμιάς και δίπλα σε κάθε αριθμό την ένδειξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

- A1.** Χαρακτηριστικό των συντελεστών παραγωγής είναι ότι για κάθε χρονική περίοδο θεωρούνται δεδομένοι
- A2.** Η αύξηση της ανεργίας μετατοπίζει την ΚΠΔ δεξιά.
- A3.** Όταν αυξάνεται η τιμή του αγαθού, μειώνεται η ζήτησή του.
- A4.** Αν αυξηθεί η τιμή ενός κανονικού αγαθού και αυξηθεί το εισόδημα των καταναλωτών, τότε η τελική ζητούμενη ποσότητα είναι μικρότερη από την αρχική.
- A5.** Όταν το οριακό προϊόν είναι μεγαλύτερο απ' το μέσο τότε το μέσο προϊόν μειώνεται με την αύξηση της εργασίας.
- A6.** Το μέσο σταθερό κόστος, καθώς αυξάνεται η παραγωγή συνεχώς μειώνεται.
- A7.** Η βελτίωση της τεχνολογίας ενός αγαθού μετατοπίζει την καμπύλη των συνολικών προϊόντων προς τα πάνω και την καμπύλη προσφοράς προς τα δεξιά
- A8.** Ο σπουδαιότερος παράγοντας που προσδιορίζει το μέγεθος της ελαστικότητας προσφοράς είναι ο χρόνος.

A9. Η ανώτατη τιμή πώλησης είναι μεγαλύτερη από την τιμή ισορροπίας.

A10. Όταν το κράτος επιβάλλει κατώτατη τιμή, είναι υποχρεωμένο να αγοράσει στην τιμή ισορροπίας το πλεόνασμα το οποίο δημιουργείται στην αγορά του αγαθού.

(10 μονάδες)

Στις προτάσεις A11 και A15 να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης στο τετράδιό σας και δίπλα του το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

A11. Μια πολιτική εφημερίδα για τον αναγνώστη είναι:

- α. άυλο, διαρκές, καταναλωτικό.
- β. άυλο, καταναλωτό, κεφαλαιουχικό.
- γ. υλικό, διαρκές, κεφαλαιουχικό.
- δ. υλικό, διαρκές, καταναλωτικό.

A12. Όταν μειωθεί η τιμή ενός αγαθού που έχει $IE_D=0,2$, τότε:

- α. θα αυξηθεί η ζητούμενη ποσότητα και η $\Sigma\Delta$ του.
- β. θα αυξηθεί η ζήτηση και η $\Sigma\Delta$ του.
- γ. θα αυξηθεί η ζητούμενη ποσότητα και θα μειωθεί η $\Sigma\Delta$ του.
- δ. θα αυξηθεί η ζήτηση και θα μειωθεί η $\Sigma\Delta$ του.

A13. Όταν το μεταβλητό κόστος αυξάνεται με αύξοντες ρυθμούς,

- α. το συνολικό προϊόν αυξάνεται με φθίνοντες ρυθμούς.
- β. το συνολικό προϊόν αυξάνεται με αύξοντες ρυθμούς.
- γ. το μέσο προϊόν αυξάνεται.
- δ. το μέσο προϊόν μειώνεται.

A14. Αν μειωθούν οι τιμές των παραγωγικών συντελεστών τότε:

α. η προσφερόμενη ποσότητα του αγαθού θα αυξηθεί.

β. η προσφορά του αγαθού θα μειωθεί.

γ. η καμπύλη προσφοράς θα μετατοπισθεί αριστερά.

δ. η καμπύλη προσφοράς θα μετατοπισθεί δεξιά.

A15. Για ένα αγαθό με γραμμική καμπύλη προσφοράς η οποία έχει ανελαστική προσφορά σε όλα της τα σημεία και με δεδομένη γραμμική καμπύλη ζήτησης ($E_D \neq 0, \infty$), η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας θα αυξηθούν, με την υπόθεση «*ceteris paribus*», αν :

α. μειωθεί το εισόδημα των καταναλωτών και το αγαθό είναι κανονικό

β. βελτιωθεί η τεχνολογία παραγωγής

γ. μεταβληθούν αρνητικά οι προτιμήσεις των καταναλωτών για το αγαθό

δ. αυξηθεί το εισόδημα των καταναλωτών και το αγαθό είναι κανονικό

(15 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Β

α. Ποιες σχέσεις περιλαμβάνει το οικονομικό κύκλωμα και τι δείχνει;

Να περιγράψετε την λειτουργία του οικονομικού κυκλώματος χρησιμοποιώντας και διάγραμμα.

(10 μονάδες)

β. Ποιος είναι ο σημαντικότερος προσδιοριστικός παράγοντας της ελαστικότητας προσφοράς και τι γνωρίζετε γι' αυτόν;

(7 μονάδες)

γ. Ποιος είναι ο σκοπός του κράτους όταν επιβάλλει κατώτατη τιμή;

(8 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Γ

ΑΣΚΗΣΗ 1^η

Έστω δύο χώρες, η Α και η Β. Καθεμία από αυτές έχει 10.000 εργαζόμενους και παράγει δύο αγαθά, Χ και Ψ. Οι εργάτες σε κάθε χώρα είναι το ίδιο κατάλληλοι στην παραγωγή των δύο αγαθών. Ο βαθμός, όμως, εξειδίκευσης των εργατών διαφέρει μεταξύ των δύο χωρών.

Έτσι:

- Στη χώρα Α ο κάθε εργάτης μπορεί να παράγει είτε 40 μονάδες Χ είτε 8 μονάδες Ψ.
- Στη χώρα Β ο κάθε εργάτης μπορεί να παράγει είτε 48 μονάδες Χ είτε 24 μονάδες Ψ.

α. Να κατασκευάσετε την ΚΠΔ για κάθε οικονομία και να αιτιολογήσετε τη μορφή της.

β. Ποια χώρα παράγει με μικρότερο κόστος το Χ και ποια το Ψ;

γ. Αν το Χ έχει 10 €. να βρεθεί το χρηματικό κόστος του Ψ, στις δύο οικονομίες.

(10 μονάδες)

ΑΣΚΗΣΗ 2^η

Σε μια επιχείρηση με άγνωστο αριθμό εργατών το μέσο προϊόν είναι 25. Με την πρόσληψη 3 επιπλέον εργατών το μέσο προϊόν γίνεται 22, ενώ το οριακό γίνεται 20. Αν η αμοιβή κάθε εργάτη είναι 1.000 €, ενώ το κόστος μίας μονάδας πρώτης ύλης είναι 10, να βρεθούν:

α. Ο αριθμός των εργατών.

β. Το μέσο μεταβλητό κόστος και το οριακό κόστος στα δύο επίπεδα απασχόλησης.

γ. Το μέσο προϊόν των 4 εργατών.

δ. Το μέσο μεταβλητό κόστος των 4 εργατών.

(10 μονάδες)

ΑΣΚΗΣΗ 3^η

Σε μια επιχείρηση με άγνωστο αριθμό εργατών το μέσο προϊόν είναι 25. Με την πρόσληψη 3 επιπλέον εργατών το μέσο προϊόν γίνεται 22, ενώ το οριακό γίνεται 20. Αν η αμοιβή κάθε εργάτη είναι 1.000 €, ενώ το κόστος μίας μονάδας πρώτης ύλης είναι 10, να βρεθούν:

α. Ο αριθμός των εργατών.

- β. Το μέσο μεταβλητό κόστος και το οριακό κόστος στα δύο επίπεδα απασχόλησης.
γ. Το μέσο προϊόν των 4 εργατών.
δ. Το μέσο μεταβλητό κόστος των 4 εργατών

(10 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Δ

ΑΣΚΗΣΗ 1^η

Στο μέσο M (P_1, Q_1) μιας ευθύγραμμης καμπύλης ζήτησης AB η ζητούμενη ποσότητα είναι $Q_1 = 50$ μονάδες και η Συνολική Δαπάνη του καταναλωτή είναι 3.000 χρηματικές μονάδες. Εάν η τιμή αυξηθεί από P_1 σε P_2 , η νέα ζητούμενη ποσότητα γίνεται $Q_2 = 40$ μονάδες. Μετά από μεταβολή του εισοδήματος του καταναλωτή η Συνολική Δαπάνη διαμορφώνεται σε 4.320 χρηματικές μονάδες ($E_r = 4$).

Ζητείται:

- α. Να βρεθεί η αρχική και η τελική καμπύλη ζήτησης αν λάβετε υπόψη σας ότι οι δύο καμπύλες ζήτησης είναι μεταξύ τους παράλληλες.
β. Να γίνει το σχετικό διάγραμμα.
γ. Να βρεθεί η ποσοστιαία μεταβολή του εισοδήματος. Το εισόδημα αυξήθηκε ή μειώθηκε και γιατί;
δ. Ποια μεταβολή επήλθε στη Συνολική Δαπάνη του καταναλωτή αμέσως μετά την αύξηση της τιμής από P_1 σε P_2 και γιατί;
ε. Σε ποιο σημείο μιας ευθύγραμμης καμπύλης ζήτησης η Συνολική Δαπάνη του καταναλωτή μεγιστοποιείται;

(10 μονάδες)

ΑΣΚΗΣΗ 2^η

Οι συναρτήσεις αγοραίας ζήτησης και προσφοράς ενός αγαθού X είναι αντίστοιχα:

$$Q_D = 400 - 25P \quad \text{και} \quad Q_S = 100 + 5P$$

Να βρεθεί:

- α. Η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΘΕΜΑΤΩΝ : ΚΑΡΑΤΖΑ ΑΡΙΑΔΝΗ

β. Αν για κάθε τιμή η ζήτηση μειωθεί κατά 90 μονάδες να υπολογιστεί το νέο σημείο ισορροπίας και να δειχθεί στο ίδιο διάγραμμα το αρχικό και το νέο σημείο ισορροπίας.

γ. Χρησιμοποιώντας τις αρχικές συναρτήσεις ζήτησης και προσφοράς να υπολογίσετε την Ανώτατη Τιμή (Ρ_Α) που επιβλήθηκε από το κράτος αν το καπέλο που δημιουργήθηκε στην αγορά ήταν 6 χρηματικές μονάδες.

δ. Αν επιβληθεί από το κράτος κατώτατη τιμή (Ρ_κ) που δημιουργεί πλεόνασμα 150 μονάδες να υπολογίσετε την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού και τα έσοδα των παραγωγών.

(10 μονάδες)

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ Α

A1: Σ, A2: Λ, A3: Λ, A4: Λ, A5: Λ, A6: Σ, A7: Σ, A8: Σ, A9: Λ, A10: Σ

A11: δ, A12: γ, A13: α, A14: δ, A15: δ

ΟΜΑΔΑ Β

α) Βλ. σχολ. Βιβλίο σελ. 23-24: 10. Το οικονομικό κύκλωμα

β) Βλ. σχολ. Βιβλίο σελ. 88: «Η ελαστικότητα της προσφοράς.....συντελεστές παραγωγής»

γ) Βλ. σχολ. Βιβλίο σελ. 101: 5 (ii)

ΟΜΑΔΑ Γ

ΑΣΚΗΣΗ 1^η

α.	Χώρα Α:	χ	ψ	Χώρα Β:	χ	ψ
		400.000	0		480.000	0
		0	80.000		0	240.000

Ευθεία, επειδή υπάρχουν σταθερές σχέσεις παραγωγής

β. $ΚΕΧΑ = 0,2 < ΚΕΧΒ = 0,5$

$ΚΕΨΒ = 2 < ΚΕΧΑ = 5$

γ. Α: $5 * 10 = 50$ Β: $2 * 10 = 20$

ΑΣΚΗΣΗ 2^η

L	Q	AP	MP
L	Q ₁	25	-
L+3	Q ₂	22	20

$$AP = \frac{Q}{L} \rightarrow 25 = \frac{Q_1}{L} \rightarrow Q_1 = 25L \quad (1)$$

$$AP = \frac{Q}{L} \rightarrow 22 = \frac{Q_2}{L+3} \rightarrow Q_2 = 22L + 33 \quad (2)$$

$$MP = \frac{\Delta Q}{\Delta L} \rightarrow 20 = \frac{(22L+33) - (25L)}{L+3 - L} \rightarrow 60 = 22L + 33 - 25L \rightarrow L=2$$

L	Q	AP	MP	VC	AVC	MC
2	50	25	-	2000+500=2500	50	-
4	Q ₄ =;	AP ₄				
5	110	22	20	5000+1100=6100	55,4	60

$$Q_4 = 50$$

$$MP=20 \rightarrow \frac{\quad}{4-2} \rightarrow$$

$$Q_4 = 90$$

$$90$$

$$AP = \frac{\quad}{4} = 22,5$$

$$VC_4 = 4000 + 900 = 4900$$

$$4900$$

$$AVC = \frac{\quad}{90} = 54,4$$

ΑΣΚΗΣΗ 3^η

L	Q	AP	MP
L	Q ₁	25	-
L+3	Q ₂	22	20

$$AP = \frac{Q}{L} \rightarrow 25 = \frac{Q_1}{L} \rightarrow Q_1 = 25L \quad (1)$$

$$AP = \frac{Q}{L} \rightarrow 22 = \frac{Q_2}{L+3} \rightarrow Q_2 = 22L + 33 \quad (2)$$

$$MP = \frac{\Delta Q}{\Delta L} \rightarrow 20 = \frac{(22L+33) - (25L)}{3} \rightarrow 60 = 22L + 33 - 25L \rightarrow L=2$$

ΔL

L+3 - L

L	Q	AP	MP	VC	AVC	MC
2	50	25	-	2000+500=2500	50	-
4	Q4=;	AP4				
5	110	22	20	5000+1100=6100	55,4	60

$$MP=20 \rightarrow \frac{Q4 - 50}{4-2} \rightarrow$$

$$Q4 = 90$$

$$AP = \frac{90}{4} = 22,5$$

$$VC4 = 4000 + 900 = 4900$$

$$AVC = \frac{4900}{90} = 54,4$$

ΟΜΑΔΑ Δ

ΑΣΚΗΣΗ 1^η

α. $Q_D = \alpha + (-\beta) * P$ (αφού είναι στο μέσο M το σημείο τότε $E_D = -1$)

$$E_D = \beta * \frac{P}{Q} \quad -1 = \beta * \frac{P}{Q} \quad \beta = - \frac{Q}{P} \quad \text{Άρα } 50 = \alpha + (- \frac{Q}{P}) * 60$$

$$\text{Άρα } Q_D = 100 - \frac{Q}{P} * P$$

$$\Sigma \Delta_2 = P_2 * Q_2 = 72 * 40 = 2.880.$$

$$\Sigma \Delta_3 = 4.320 \rightarrow P_2 * Q_3 = 4.320 = 72 * Q_3 = 4.320 \quad Q_3 = 60$$

Αφού $Q_3 > Q_1$, άρα $\Upsilon \uparrow$. Για τη νέα καμπύλη ζήτησης ξέρουμε $P_2 = 72$, $Q_3 = 60$ και αφού παράλληλη μετατόπιση $\beta = - \frac{Q}{P}$.

$$\text{Αρα } Q'_D = 150 - 5/6 * P$$

β. (διάγραμμα)

γ. $E_y = 4$. $E_y = \text{---}$

$$\Delta Q\%: \text{---} * 100 = 50\%$$

$$4 = \text{---} \Delta Y = 12,5\%$$

δ. $\Sigma \Delta_1 = P_1 * Q_1 = 60 * 30 = 3.000$ $\uparrow \Sigma \Delta$ αφού E_D ελαστική

$$\Sigma \Delta_2 = P_2 * Q_2 = 72 * 40 = 2.880$$

ε. Στο μέσο M της ευθείας $\max \Sigma \Delta$

ΑΣΚΗΣΗ 2^η

α. $Q_D = Q_S \Rightarrow 400 - 25P = 100 + 5P \Rightarrow 300 = 30P \Rightarrow P = 10$ χρηματικές μονάδες

$$Q_D = 400 - 25 \cdot 10 = 400 - 250 = 150 \text{ μονάδες}$$

$$Q_S = 100 + 5 \cdot 10 = 100 + 50 = 150 \text{ μονάδες}$$

β. Αν η ζήτηση μειωθεί κατά 90 μονάδες η νέα συνάρτηση ζήτησης θα είναι:"

$$Q_{D1} = 400 - 25P - 90 = 310 - 25P.$$

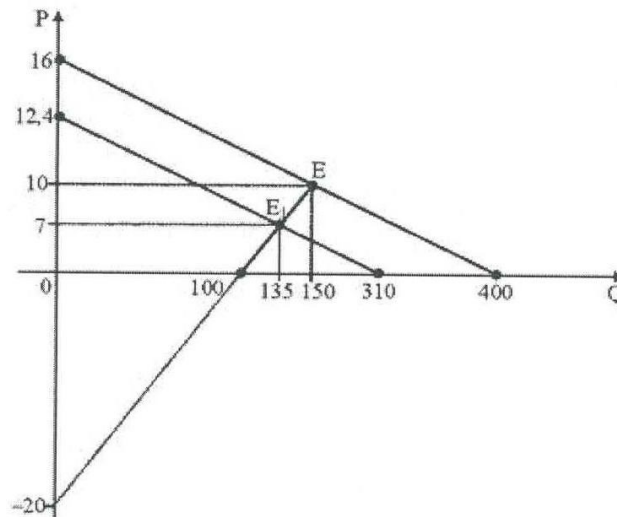
Άρα το νέο σημείο ισορροπίας είναι:

$$Q_{D1} = Q_S \Rightarrow 310 - 25P = 100 + 5P \Rightarrow 210 = 30P \Rightarrow P = 7 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

$$Q_{D1} = 310 - 25 \cdot 7 = 135 \text{ μονάδες}$$

$$Q_S = 100 + 5 \cdot 7 = 135 \text{ μονάδες}$$

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

Για την $Q_D = 400 - 25P$

Αν $P=0$ $Q_D=400$

Αν $Q_D=0$ $P=16$

Για την $Q_S=100+5P$

Αν $P=0$ $Q_S=100$

Αν $Q_S=0$ $P=-20$

Για την $Q_D = 310 - 25P$

Αν $P=0$ $Q_D=310$

Αν $Q_D=0$ $P=12,4$

γ. Καπέλο $= P' - P_A \Rightarrow 6 = P' - P_A \Rightarrow P' = P_A + 6$

Στην τιμή P_A $Q_S = 100 + 5P_A$

Για την τιμή στη μαύρη αγορά P'

$$100 + 5P_A = 400 - 25P' \Rightarrow 100 + 5P_A = 400 - 25(P_A + 6) \Rightarrow$$

$$\Rightarrow 100 = 5P_A = 400 - 25P_A - 150 \Rightarrow 30P_A = 150 \Rightarrow P_A = 5 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

δ. $Q_S - Q_D = 150 \Rightarrow 100 + 5P_K - 400 + 25P_K = 150 \Rightarrow 30P_K = 450 \Rightarrow P_K=15$

χρηματικές μονάδες.

Η επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού θα είναι:

$$P_K \cdot (Q_S - Q_D) = 15 \cdot 150 = 2.250 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

Τα συνολικά έσοδα των παραγωγών:

$$\Sigma E = P_K \cdot Q_S = 15 \cdot (100 + 5 \cdot 15) = 15 \cdot 175 = 2.625 \text{ χρηματικές μονάδες.}$$

www.epignosi.edu.gr